

Извештај о ревизији правилности пословања у делу примене закона који регулишу обрачун и исплату зарада код Јавно комуналног предузећа „Комуналац“, Тител за 2017. годину

Број: 400-808/2018-06/8
Београд, 6. новембар 2018.

Мисија

Државна ревизорска институција Народној скупштини, грађанима и другим заинтересованим странама на свим нивоима власти пружа разумно уверавање о томе како се управља и како се користе јавна средства и доприноси унапређивању финансијског управљања, као и одговорности, транспарентности и интегритета носилаца јавних функција.

¹ Насловна слика је преузета са странице
<https://www.ravnica.info/molba-i-upozorenje-iz-jkp-komunalac-titel>

Зашто смо спровели ову ревизију?

У ревизијама јавних предузећа које су вршене у претходним годинама утврђене су значајне неправилности у примењивању закона којима су регулисане зараде у јавном сектору, и које су се односиле на:

-Усаглашеност општих аката предузећа са општим и посебним колективним уговором;

- Обрачун и исплату зарада, накнада зарада и других примања која су вршена супротно одредбама Закона о раду и Колективног уговора;

-Запошљавање које је вршено супротно Уредби о поступку прибављања сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава;

-Примену Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Шта смо препоручили?

За уређење области која је била предмет ревизије дато је 12 препорука.

Препоруке су усмерене на:

-Усклађивање општих и појединачних аката који уређују питање зарада и других примања;

-Примену одговарајућих одредби Колективног уговора и Закона о раду приликом обрачуна зараде и накнаде зараде;

-Обрачун и плаћање пореза на доходак грађана;

- Примену коефицијената и осталих елемената зарада у висини која је била у тренутку ступања на снагу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Резиме

ЈКП „Комуналац“ Тител није у 2017. години у потпуности ускладило обрачун и исплату зарада са прописима

Обрачун зарада и накнада зарада није вршен у складу са Законом о раду, јер је у основицу за обрачун минулог рада, Предузеће укључивало и накнаде зараде запосленима.

Основна зарада већине запослених у Предузећу је испод минималне зараде, обрачун накнада зарада није вршен на основу просечне зараде запослених у претходних 12 месеци, а накнаде трошкова за време проведено на службеном путу у земљи запосленима нису исплаћене у складу са Колективним уговором.

Обрачун и исплата зарада запосленима је вршена применом основице и осталих елемената зараде у вишим износима од износа који су били у примени на дан доношења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, октобра 2014. године, што није у складу са чланом 4. поменутог Закона.

У Предузећу општи и појединачни акти нису усклађени са одредбама Закона о раду. Уговори о раду запослених не садрже све елементе прописане одредбама Закона о раду, а Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ЈКП „Комуналац“ Тител не садржи врсту захтеване стручне спреме.

Програм пословања Предузећа за 2017. годину, у делу плана зарада и запошљавања не садржи све елементе предвиђене смерницама Владе Републике Србије, а на исти је сагласност дало лице - председник Скупштине општине Тител, које је истовремено запослено у Предузећу.

Садржај

I. ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ	5
1. Предузеће није извршило доследну примену одредби Закона о раду садржаних у одељку VIII - Зарада, накнада зарада и друга примања у делу који се односи на обрачун минулог рада, накнаде зарада и накнаде трошкова, а за већину запослених обрачуната основна зарада нижа је од минималне зараде прописане Законом о раду	5
1.1. У основицу за обрачун минулог рада, Предузеће је укључивало и накнаде зарада запосленима	5
1.2. Основна зарада већине запослених у Предузећу је испод минималне зараде	5
1.3. Обрачун накнада зарада није вршен на основу просечне зараде запослених у претходних 12 месеци како је прописано Законом о раду и општим актом Предузећа	
1.4. Накнада трошкова за време проведено на службеном путу у земљи запосленима нису исплаћене у складу са Колективним уговором ЈКП „Комуналац“ Тител.....	6
1.5. Обрачун накнада трошкова за исхрану запослених у Предузећу је вршен и за дане које запослени нису провели на раду	6
1.6. Предузеће је, на име солидарне помоћи, извршило исплату износа од 22.620 динара (нето) свим запосленима, без јасно дефинисаних услова (критеријума) за доделу солидарне помоћи што даје могућност доделе ове врсте помоћи запосленима који нису у неповољном материјалном положају	7
2. Применом различите основице, коефицијената и других елемената којима се повећавају зараде запослених у Предузећу у 2017. години, није извршена доследна примена одредби Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава...	9
2.1. Коефицијенти по којима су обрачунате зараде појединим запосленима не одговарају коефицијентима из Колективног уговора ЈКП „Комуналац“, Тител.....	9
2.2. Обрачун и исплата зарада запосленима је вршена применом основице и осталих елемената за обрачун и исплату зараде који нису били у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.....	9
3. Правилник о организацији и систематизацији радних места у ЈКП „Комуналац“ Тител и уговори о раду којима су уређена права и обавезе запослених, нису по свим питањима усклађени са Законом о раду.....	10
3.1. Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места ЈКП „Комуналац“ Тител не садржи врсту захтеване стручне спреме.....	10
3.2. Уговори о раду запослених не садрже све елементе прописане Законом о раду	11
4. У годишњем програму пословања ЈКП „Комуналац“ Тител за 2017. годину није приказан број запослених по секторима/организационим јединицама, број систематизованих радних места, занимање запослених, као и број попуњених и упражњених радних места по организационим јединицама	11
4.1. Програм пословања за 2017. годину није у потпуности састављен у складу са смерницама Владе Републике Србије за израду годишњих програма пословања за 2017. годину	11

4.2. Предати и оверени обрасци обрачуна средстава за исплату зарада запослених за 2017. годину нису попуњени у складу са Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима.....	12
5. Предузеће је усклађено са Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, а обрачун и исплата зарада запослених у 2017. години је вршена по стопам прописаним Законом о порезу на доходак грађана и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање.....	12
5.1. Предузеће је исплаћивало зараде у складу са Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору	12
5.2. Број запослених у Предузећу је у складу са Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору	12
5.3. Обрачун и исплата зарада запослених у Предузећу је вршена у складу са Законом о порезу на доходак грађана и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање.....	13
II ПРЕПОРУКЕ	14
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА.....	15
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	17
1. Предмет ревизије.....	17
2. Ревидирани период пословања	17
3. Информације о субјекту ревизије	17
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима.....	18
5. Критеријуми.....	18
6. Методологија рада	19
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији.....	19

I. ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. Предузеће није извршило доследну примену одредби Закона о раду садржаних у одељку VIII - Зарада, накнада зарада и друга примања у делу који се односи на обрачун минулог рада, накнаде зарада и накнаде трошкова, а за већину запослених обрачуната основна зарада нижа је од минималне зараде прописане Законом о раду

1.1. У основицу за обрачун минулог рада, Предузеће је укључивало и накнаде зарада запосленима

У основицу за обрачун увећане зараде запосленима по основу временаведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену код послодавца (минули рад), Предузеће је укључивало поред основне зараде и накнаде зарада исплаћених за време одсуствовања са рада због годишњег одмора, одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан и због привремене спречености за рад, као и накнаду трошкова за исхрану у току рада, што није у складу са чланом 118. став 5. Закона о раду.²

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 1).

1.2. Основна зарада већине запослених у Предузећу је испод минималне зараде

У Предузећу, током ревидираног периода, вршен је обрачун и исплата основне зараде (добијен множењем коефицијената запослених и основице за обрачун), за 32 запослена, у висини која је мања од прописане минималне зараде за месец за који се врши обрачун и исплата, што није у складу са чланом 111. став 2. Закона о раду, који прописује да се минималне зарада одређује на основу минималне цене рада утврђене у складу са овим законом, временом проведеним на раду и пореза и доприноса који се плаћа из зараде.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 2).

² „Службени гласник РС“ број 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-одлука УС, 113/17

1.3. Обрачун накнада зарада није вршен на основу просечне зараде запослених у претходних 12 месеци како је прописано Законом о раду и општим актом Предузећа

Обрачун и исплату накнада зарада запослених за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, одсуствовања са рада због привремене спречености за рад, Предузеће није вршило на основу просечне зараде у претходних 12 месеци, него је основица за обрачун зараде од 9.460,50 динара представљала полазну основицу за израчунавање наведених накнада, што није у складу са чланом 114. и 115. Закона о раду, као и чланом 52. и 53. Колективног уговора ЈКП „Комуналац“ Тител.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 3)

1.4. Накнада трошкова за време проведено на службеном путу у земљи запосленима нису исплаћене у складу са Колективним уговором ЈКП „Комуналац“ Тител

Предузеће је, у ревидираном периоду, појединим запосленима, исплаћивало накнаду трошкова за време проведено на службеном путу у земљи – дневнице у висини неопорезивог износа од 2.236 динара, а не у висини 2% просечне зараде запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку надлежног органа за статистику, како је утврђено чланом 56. Колективног уговора.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 4)

1.5. Обрачун накнада трошкова за исхрану запослених у Предузећу је вршен и за дане које запослени нису провели на раду

Предузеће је, током ревидираног периода, на име накнаде трошкова за исхрану запослених исплаћивало пун месечни износ од 11.161 динара (брuto), без умањења за радне дане када је запослени одуствовао са рада због коришћења годишњег одмора, плаћеног одуства, дана празника који су нерадни дани, службеног путовања, као и привремене

спречености за рад, што није у складу са чланом 118. став 1. тачка 5) Закона о раду, којим је прописано да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 5)

1.6. Предузеће је, на име солидарне помоћи, извршило исплату износа од 22.620 динара (нето) свим запосленима, без јасно дефинисаних услова (критеријума) за доделу солидарне помоћи што даје могућност доделе ове врсте помоћи запосленима који нису у неповољном материјалном положају

Чланом 67. став 5. тачка 3) Посебног Колективног уговора за јвна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије³ прописано је да послодавац може исплатити солидарну помоћ запосленом у складу са својим општим актом и под условом да за то има обезбеђена финансијска средства и у другим случајевима предвиђеним општим актом.

Ставом 6. истог члана је прописано, ако се у случају из става 5. тачка 3) овог члана солидарна помоћ додељује запосленима ради ублажавања неповољног материјалног положаја, износ те помоћи на годишњем нивоу, утврдиће се за сваког запосленог у висини производа минималне цене рада у складу са законом и просечног месечног фонда од 174 сата.

Предузеће је изменило свој колективни уговор, дана 25. маја 2017. године, ради усклађивања са измењеним чланом 67. Посебног Колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије.

Пре исплате солидарне помоћи, Надзорни одбор Предузећа је, дана 21. јула 2017. године, изменио Програм пословања за 2017. годину и тако обезбедио средства у износу од 1.000 хиљада динара за исплату солидарне помоћи запосленима ради ублажавања неповољног материјалног положаја. Скупштина општине Тител је, на седници 28. јула 2017. године, дала сагласност на ову измену Програма пословања за 2017. годину.

³ „Службени часник РС“ број 25/17 и 36/17-Анекс I

Директор Предузећа је, дана 21. августа 2017. године, донео Одлуку о исплати солидарне помоћи запосленима ради ублажавања неповољног материјалног положаја, у износу од 22.620 динара (нето) по запосленом, што је укупно за 36 запослених износило 814.320 динара.

Анексом II Колективног уговора ЈКП „Комуналац“ Тител, нису прописани критеријуми, односно услови за доделу солидарне помоћи ради ублажавања неповољног материјалног положаја запослених на основу којих би се утврдило право сваког запосленог на ову врсту солидарне помоћи.

Исплата поменуте солидарне помоћи извршена је у једнаком нето износу од 22.620 динара по запосленом, а без утврђених критеријума за доделу солидарне помоћи постоји могућност доделе ове врсте помоћи и запосленима који нису у неповољном материјалном положају.

Чланом 18. став 1. тачка 5) Закона о порезу на доходак грађана⁴ прописано је пореско ослобођење за примања запосленог на основу солидарне помоћи за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице до износа од 37.252 динара.

За случај када послодавац изврши исплату солидарне помоћи запосленом ради ублажавања неповољног материјалног положаја запослених, није прописано пореско ослобођење, па је Предузеће било у обавези да обрачуна и плати припадајући порез на доходак грађана по стопи од 10%, што на укупно исплаћен износ од 814.320 динара солидарне помоћи износи 90.480 динара.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 6)

⁴ „Службени гласник РС“ број 5/15-усклађени дин.изн., 7/17-усклађени дин.изн., 113/17,7/18-усклађени дин.изн.

2. Применом различите основице, коефицијената и других елемената којима се повећавају зараде запослених у Предузећу у 2017. години, није извршена доследна примена одредби Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава

2.1. Коефицијенти по којима су обрачунате зараде појединим запосленима не одговарају коефицијентима из Колективног уговора ЈКП „Комуналац“ Тител
Чланом 46. Колективног уговора ЈКП „Комуналац“ Тител утврђени су коефицијенти за обрачун зарада, али су исти одређени по групама, у распону минимум-максимум, док је Предузеће Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ЈКП „Комуналац“ Тител од 23. децембра 2016. године утврдило појединачне коефицијенте за сваког запосленог. Појединачно утврђени коефицијенти нису усклађени са коефицијентима из Колективног уговора Предузећа, услед чега се појединим запосленима (два запослена) зарада обрачунава у износу већем, а појединим (два запослена) у износу мањем од оне која би им припала доследном применом одредби Колективног уговора ЈКП „Комуналац“ Тител.

Надзорни одбор Предузећа, је дана 4. августа 2015. године донео Одлуку којом се директору Предузећа зарада повећава за 20%, без навођења основа за увећање.

Према прегледаним обрачунима зарада, директору се обрачун основне зараде вршио по коефицијенту увећаном за 20%, у износу од 7,20, током ревидираног периода, што није у складу са чланом 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁵.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (препорука број 7)

2.2. Обрачун и исплата зарада запосленима је вршена применом основице и осталих елемената за обрачун и исплату зараде који нису били у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава

Предузеће, приликом обрачуна зарада запослених није применило одредбе члана 4. и 5. Закона о привременом уређивању основица за обрачун плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, јер основицу за обрачун и исплату плата, у висини од

⁵ „Службени гласник РС“ број 116/14

8.729,43 динара, која је била у примени на дан доношења овог закона, 28. октобра 2014. године, није умањило за 10%.

Основица за обрачун зарада за запослене у Предузећу, у ревидираном периоду, утврђена је на основу планиране масе зарада и износила је 9.460,50 динара.

За 32 запослена, Предузеће није примењивало Закон о привременом уређивању основица за обрачун плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, јер је применом наведене основице, њихова основна нето плата била нижа од 25.000 динара, односно њихова основна нето плата је била мања од прописане минималне зараде за месец за који се врши обрачун.

Осим тога, на дан ступања на снагу овог закона, накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора запосленима је исплаћена у месечном износу од 4.263,75 динара (брuto), а накнада за исхрану у току рада у месечном износу од 9.200 динара (брuto), док је током ревидираног периода, Предузеће исплатило накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора запосленима у увећаном месечном износу од 4.476,93 динара (брuto), а накнаду за исхрану у току рада у увећаном месечном износу од 11.161 динара (брuto).

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (препука број 8)

3. Правилник о организацији и систематизацији радних места у ЈКП „Комуналац“ Тител и уговори о раду којима су уређена права и обавезе запослених, нису по свим питањима усклађени са Законом о раду

3.1. Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места ЈКП „Комуналац“ Тител не садржи врсту захтеване стручне спреме

Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ЈКП „Комуналац“ Тител од 10. фебруара 2016. године, који се примењивао у ревидираном периоду, није усклађен са одредбом члана 24. став 2. Закона о раду⁶, јер није утврђена врста захтеване стручне спреме за рад на пословима појединих радних места.

⁶ „Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-одлука УС, 113/17

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 9)

3.2. Уговори о раду запослених не садрже све елементе прописане Законом о раду

Уговори о раду запослених како на одређено, тако и на неодређено време, не садрже новчани износ основне зараде запосленог на дан закључења уговора који је као елемент уговора о раду прописан чланом 33. став 1. тачка 10) Закона о раду и основ за заснивање радног односа на одређено време који је прописан тачком 7) истог става.

Такође, уговори о раду нису усклађени са општим актом Предузећа, с обзиром да садрже стопу од 0,5% по години за обрачун увећане зараде запослених по основу временаведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца, а обрачун и исплата се врши по стопи од 0,4% у складу са чланом 48. Колективног уговора ЈКП „Комуналац“ Тител.

За обављање послова изношења и депоновања смећа и одржавање и функционисање возног парка, Предузеће је, сукцесивно, закључило више уговора на одређено време, чије је трајање дуже од 24 месеца, чиме није поступљено у складу са чланом 37. став 2. Закона о раду.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 10)

4. У годишњем програму пословања ЈКП „Комуналац“ Тител за 2017. годину није приказан број запослених по секторима/организационим јединицама, број систематизованих радних места, занимање запослених, као и број попуњених и упражњених радних места по организационим јединицама

4.1. Програм пословања за 2017. годину није у потпуности састављен у складу са смерницама Владе Републике Србије за израду годишњих програма пословања за 2017. годину

Предузеће у Програму пословања за 2017. годину није приказало број запослених по секторима/организационим јединицама, број систематизованих радних места, број запослених по кадровској евиденцији, њихово занимање, као и број попуњених и упражњених радних места, што је ставом 2. тачка б) Смерница за израду годишњих програма пословања за 2017. годину, које је Влада усвојила Закључком 06 Број 023-10876/2016 од 17. новембра 2016. године, одређено као неопходно приликом израде годишњих програма пословања. Овим смерницама Влада је ближе утврдила елементе годишњег програма пословања на основу члана 60. став 4. Закона о јавним

предузећима.⁷

У доношењу Програма пословања за 2017. годину, учествовало је лице које је запослено у Предузећу, а које од половине 2016. године, обавља функцију председника Скупштине општине Тител и које, на тај начин, учествује у давању сагласности на акта којима се штити општи интерес одређен чланом 69. Закона о јавним предузећима.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 11)

4.2. Предати и оверени образци обрачуна средстава за исплату зарада запослених за 2017. годину нису попуњени у складу са Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима⁸

Подаци унети у образце обрачуна средстава за исплату зарада запослених за 2017. годину, у погледу укупног броја, као и структуре запослених у појединим месецима (старозапослени-новозапослени) којима је исплаћена зарада, не одговара стварном броју запослених, што није у складу са Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 12)

5. Предузеће је усклађено са Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, а обрачун и исплата зарада запослених у 2017. години је вршена по стопама прописаним Законом о порезу на доходак грађана и Законом о доприносима за

5.1.Предузеће је исплаћивало зараде у складу са Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору

У складу са Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору⁹, за 2017. годину, максимална зарада износи 153.911,61 динар и може бити увећана само по основу временаведеног на раду (минулог рада).

У Предузећу, у 2017. години, највиша исплаћена зарада је износила 55.478 динара.

5.2. Број запослених у Предузећу је у складу са Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору

Укупан број запослених на неодређено време, одређено

⁷ „Службени гласник РС“ број 15/16

⁸ „Службени гласник РС“ број 27/14

⁹ „Службени гласник РС“ број 93/12

**обавезно
осигурање**

социјално

време, као и број ангажованих лица по уговорима о делу, у Предузећу, у ревидираном периоду, се кретао од 32 до 37 лица и био је усклађен са Одлуком о изменама и допунама Одлуке о максималном броју запослених у организационим облицима система локалне самоуправе општине Тител за 2015. годину од 30. новембра 2016. године (број од 37 запослених као максималан број за Предузеће) и Одлуком о максималном броју запослених у организационим облицима система локалне самоуправе општине Тител за 2017. годину од 28. јула 2017. године.

Предузеће је на тај начин поступило у складу са чланом 27е. став 35. Закона о буџетском систему¹⁰ и чланом 9. и 10. став 1. и 2. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору.¹¹

5.3. Обрачун и исплата зарада запослених у Предузећу је вршена у складу са Законом о порезу на доходак грађана и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање

Предузеће је приликом обрачуна и исплате зарада запослених у ревидираном периоду применило прописане стопе пореза на зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање, чиме је поступило у складу са чланом 16. Закона о порезу на доходак грађана, односно чланом 44. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање.

¹⁰ „Службени гласник РС“ број 103/15, 99/16, 113/17

¹¹ „Службени гласник РС“ број 68/15, 81/16-одлука УС

II ПРЕПОРУКЕ

Препорука број 1:

Препоручује се Предузећу да у основицу за обрачун увећане зараде запосленима по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену код послодавца (минули рад) укључује само основну зараду, а не и накнаде зарада и накнаде трошкова запослених.

Препорука број 2:

Препоручује се Предузећу да обрачун и исплату основне зараде запосленима врши у висини која није испод прописане минималне зараде за месец за који се врши обрачун и исплата.

Препорука број 3:

Препоручује се Предузећу да обрачун и исплату накнаде зарада запосленима врши на основу просечне зараде у претходних 12 месеци.

Препорука број 4:

Препоручује се Предузећу да обрачун и исплату накнаде трошкова за време проведено на службеном путу у земљи врши у складу са Колективним уговором ЈКП „Комуналац“ Тител.

Препорука број 5:

Препоручује се Предузећу да обрачун и исплату накнаде трошкова за исхрану запосленима врши само за дане проведене на раду.

Препорука број 6:

Препоручује се Предузећу да обрачуна и плати припадајући порез на доходак грађана у износу од 90.480 динара на име исплаћене солидарне помоћи ради ублажавања неповољног материјалног положаја запослених.

Препорука број 7:

Препоручује се Предузећу да коефицијенте за обрачун и исплату зарада појединих запослених усклади са коефицијентима утврђеним Колективним уговором ЈКП „Комуналац“ Тител.

Препорука број 8:

Препоручује се Предузећу да обрачун и исплату зарада запосленима усклади са одредбама Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, водећи рачуна о праву запосленог да задржи своју нето плату ако му је основна нето плата пре почетка примене овог закона за пуно радно време била нижа од 25.000 динара и праву запосленог на минималну зараду које му је гарантовано Законом о раду.

Препорука број 9:

Препоручује се Предузећу да Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места утврди врсту захтеване стручне спреме за рад на пословима оних радних места за која то није одређено.

Препорука број 10:

Препоручује се Предузећу да усклади уговоре о раду запослених са општим актом и одредбама Закона о раду.

Препорука број 11:

Препоручује се Предузећу да програм пословања сачињава у складу са смерницама за израду годишњих, односно трогодишњих програма пословања и одредбама Закона о јавним предузећима.

Препорука број 12:

Препоручује се Предузећу да обрасце обрачуна средстава за исплату зарада запослених попуњава у складу са Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима.

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

ЈКП „Комуналац“, Тител је на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

ЈКП „Комуналац“, Тител у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања у делу примене закона који регулишу обрачун и исплату зарада, а који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, Програма ревизије Државне ревизорске институције за 2018. годину и Закључка број 400-808/2018-06 од 9. фебруара 2018. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је Правилност пословања у делу примене закона који регулишу обрачун и исплату зарада код јавних комуналних предузећа.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1.01.2017. до 31.12.2017. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Пун назив: Јавно комунално предузеће "Комуналац" Тител

Скраћени назив: ЈКП „Комуналац“ Тител

Седиште и адреса: Главна 14/а, Тител

Матични број: 08050449

Шифра делатности: 3600

ПИБ: 101455757

Релевантне правне чињенице везане за историјат Предузећа су следеће:

- ЈКП "Комуналац" Тител је основано 1967. године, од стране Општине Тител, као Завод за урбанизам и комунално-стамбена питања. 1974. године Завод улази у састав ПИК-а „Тител“ и постаје ООУР „Комуналац“ за урбанизам и комунално стамбене послове.
- У децембру 1975. године региструје се као самостално предузеће под називом РО “Комуналац“ Завод за урбанизам и комуналне послове са п.о. Овај назив предузеће задржава све до новембра 1989.године, када се Одлуком СО Тител оснива као ЈКП “Комуналац“.
- Јавно комунално предузеће „Комуналац“ Тител, уписано је у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре под бројем: БД 20659/2005 од 10. јуна 2005. године.

Јавно предузеће је основано ради обезбеђивања трајног обављања делатности:

- снабдевања водом за пиће крајњих корисника;
- пружања услуга пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода;
- управљања комуналним отпадом и одржавања депонија;
- градског и приградског превоза путника у друмском саобраћају на територији општине;
- управљања гробљима и погребне услуге;
- управљања јавним паркиралиштима;
- обезбеђивања јавног осветљења;
- управљања пијацама;
- одржавања улица и путева;

- одржавања чистоће на површинама јавне намене;
- одржавања јавних зелених површина;
- управљања заштићеним подручјем;
- димничарских услуга;
- зоохигијене;
- као и редовног задовољавања потреба корисника производа и услуга.

Предузеће је организовано као економска и пословна целина у оквиру следећих јединица:

- РЈ „Водовод и канализација”,
- РЈ „Изношење и депоновање смећа”
- РЈ „Остале комуналне делатности”,
- Заједничка служба

Сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству, Предузеће је разврстано у мало правно лице.

У Предузећу је просечан број запослених радника, на основу стања крајем сваком месеца, износио:

- 2016. године 33 лица
- 2017. године 35 лица

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са усвојеним предметом и утврђеним критеријумима за ревизију правилности, фокус ревизије је усмерен на Колективни уговор, на уговоре о раду и на обрачун зараде у смислу њихове усклађености са Законом о раду; на програм пословања Предузећа у делу планирања зарада и запошљавања, на износ максималних зарада у јавном сектору; на примену Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање и Закона о порезу на доходак грађана на све исплате које имају карактер зараде; на примену Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава; као и на број запослених са становишта Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору.

Ревизија се спроводи на нивоу Предузећа као целине, тј. свих организационих делова.

5. Критеријуми

Критеријуми на основу којих се извршило оцењивање предмета ревизије су:

Да ли је општи акт и уговори о раду којима су уређена права и обавезе запослених код субјекта ревизије у складу са одговарајућим одредбама Закона о раду у делу који се односи на зараде, накнаде зарада и друга примања?

Да ли годишњи програм пословања садржи план зарада и запошљавања и да ли се зараде обрачунавају и исплаћују по годишњем програму пословања у складу са Законом о јавним предузећима?

Да ли је примењен Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору?

Да ли су субјекти ревизије извршили доследну примену одредби Закона о раду садржаних у Одељку VIII- Зарада, накнада зараде и друга примања ?

Да ли је за све обрачунате и исплаћене зараде код субјекта ревизије примењен Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање, као и Закон о порезу на доходак грађана?

Да ли су субјекти ревизије извршили доследну примену свих одредби Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава?

Да ли је број запослених код субјекта ревизије усклађен са чланом 27е Закона о буџетском систему и Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору?

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- 1) Инспекцијски рад који укључује преглед евиденција и документације;
- 2) Испитивање који укључује тражење информација од релевантних лица;
- 3) Поновно израчунавање које се састоји од провере математичке тачности докумената и евиденција;
- 4) Тест кључних контрола укључује тестирање контрола које је поставило руководство како би смањио ризик од неправилности;

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима ЈКП „Комуналац“, Тител како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 "Фундаментални принципи ревизије јавног сектора" ИССАИ 400 "Фундаментални принципи ревизије правилности пословања" и ИССАИ 4000 "Стандард за ревизију правилности пословања."